

Sager kunne, ligesom hidtil, betragtes som private, Forordningerne af 25de Marts 1791 § 23, 5te Juli 1793 § 8. Kun nogle af dem egne sig, forsaavidt de angaae Straffes ansvar, til Paatale af det Offentlige. Disse ere betegnede ved en Henslitsning til de Paragraffer, hvori de vedkommende Forseelser omhandles. Saadanne ere fornemmeligen Overtrædelser af Forrifterne om Studsmaalsbøger og visse Anmeldelser angaaende Lyendets Tjeneste.

Med Hensyn til visse Sagers Anlæg er det fundet at være gavnligt og uden Betænkelighed at sætte en vis Frist. Dette gjælder navnlig, naar der klages over, at et Lyende er udeblevet af en paatagen Tjeneste, eller ikke er modtaget i denne, i Utide har forladt sin Tjeneste, eller er bortviist af samme, eller har ufortjent faaet et usordeelagtigt Studsmaal. Thi efter længere Tids Forløb er det ofte vanskeligt at bevise de Omstændigheder, som skulle retfærdiggjøre en sliq Handling, og i mange Tilfælde kan det antages, at den, der seent fremtræder som Klager, har undladt at klage tidligere, fordi han har følt sig skyldig. Fristen har man ansat til 3 Maanedes fra den Tid, da den paagjældende Tjeneste skulde være tiltraadt eller er ophørt. Forordningen angaaende Orden ved Hovretten af 25de Marts 1791 § 17 kunde synes at afgive Analogi for en kortere Frist, nemlig 4 Uger. Men man har frygtet for, at en saa kort Frist kunde lede til Retstrib, da undertiden uden Tvivl ikke saa ganske kort Tid hengaaer med Forhandlinger udenfor Retten angaaende mindelig Afgjorelse, uden at en saadan kommer istand, og Lyendet derhos ofte er i Forlegenhed med Hensyn til Maaden, hvorpaa Sagen skal paaklages, hvilket kan forhale dens Anlæg. Iovrigt formener man, at Fristen i ovenanførte Tilfælde ikke bør være af anden Bestaaffenhed, end at dens Virkning bortfalder, naar Modparten undlader at paastaae Sagen afvilst.

En kortere og aldeles præklusiv Frist har man derimod troet at kunne foreskrive, forsaavidt en Husbond vil tiltale et afflediget Lyende til Straf for Ulydighed, Opsætsighed eller Trods, jvfr. § 29. Klage angaaende saadan Sag skal

efter Udkastet indgives til Politiet i det seneste inden 8 Dage efter Lyendeforholdets Ophør.

§ 71.

I denne § angives de Love, som antages at kunne træde ud af Kraft, naar den nye Lyendelov udkommer. Nogle andre Love, der kun tildeels angaae Lyendeforholdet, ville i Henseende til dette ogsaa blive overflødige ved den nye Lov og maae ophæves, forsaavidt de komme i Strid med denne Lov; men naar de skulle vedblive at gjælde med Hensyn til en anden Gjenstand, som de tillige angaae, kunne de ikke her nævnes som ophævede. Dertil sigte de Ord i Udkastet, at foruden de angivne Love ogsaa „andre ældre Lovbestemmelser, der ere i Strid med nærværende Lov“, sættes ud af Kraft. Saadanne Lovbestemmelser findes f. Ex. i L. 3—19—8 og 10, Plac. af 15de Decbr. 1739, 6te Februar 1816 §§ 4 og 5, Forordn. af 24de Juli 1822 §§ 2, 3, 5 og 7.

§ 72.

Den nye Lov kan ikke, eller i det mindste ikke strax, blive gjældende paa Færøerne, Island og i de danske Colonier, deels formedelst de Former, som skulle iagttages ved Udgivelsen af Love for disse Landsdele, jvfr. Fdg. af 8de Marts 1843 § 1, Coloniallov af 26de Marts 1852 §§ 2 og 3, Lov om Færøernes Lagthing af samme Dato § 10, og deels fordi der for disse Lande haves angaaende Lyendeforholdet egne Love, der indeholde Særegenheder, som neppe alle kunne falde bort, jvfr. Forordning angaaende Afskilligt Agerdyrkingen og Tjenestefolk med Videre paa Færø vedkommende af 21de Mai 1777 §§ 2—7, 9—11, Anordn. om Husstugten paa Island af 3die Juni 1746 §§ 12—14, 16—26, Forordn. af 19de Februar 1783, Regl. af 8de Januar 1834 § 20, provisoriske Anordninger for de danske Der i Vestindien af 26de Januar, 18de Mai, 13de og 20de Juni 1849 (Departementstidenden Side 301—7, 706.).